

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.223/2013/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. október 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt **I. r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2013. február 13. napján kihirdetett 5.B.349/2011/27. számú ítéletét **megváltoztatja**.

II. r. vádlottal szemben alkalmazott megrovást 100 (Egyszáz) napi tétel - napi tételenként 2.500 (Kettőezeröttszáz) forint - pénzbüntetésre **súlyosítja**.

A II. r. vádlottal szemben kiszabott 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összeg helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

II. r. vádlottat kötelezi a másodfokú eljárás során felmerült 10.250 (Tízezer-kettőszázötven) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s:

A Székesfehérvári Törvényszék a 2013. február 13. napján kihirdetett 5.B.349/2011/27. számú ítéletével I.r. vádlottat a Btk. 225. §-ába ütköző folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt 100 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. II.r. vádlottat a Btk. 225. §-ába ütköző felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt megrovásban részesítette. A vádlottakat egyetemlegesen kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész a vádlottak terhére súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazása érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezésének írásbeli indokolása szerint az elsőfokú bíróság okszerűen állapította meg a vádlottak bűnösségét, és helyesen minősítette cselekményeiket,

azonban a büntetési célok elérésére nem alkalmas jogkövetkezményeket alkalmazott velük szemben, amikor I.r. vádlottat pénzbüntetésre ítélte, és II.r. vádlottal szemben megrovást alkalmazott. Érvelése szerint nyomatékos súlyosító körülményként kellett volna figyelembe venni, hogy I.r. vádlott cselekményét a nyomozó hatóság vezető beosztású dolgozójaként valósította meg. Indítványozta ezért, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és a vádlottakkal szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki.

I.r. vádlott és védője, valamint II.r. vádlott és védője felmentésük érdekében jelentettek be fellebbezést.

I.r. vádlott védője mellékelte fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az első fokon eljáró bíróság nem tisztázta a tényállást, és tévedett, amikor a védelem által előterjesztett indítványt elutasította. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ezért ítélete megalapozatlan. Vitatta a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását, mivel álláspontja szerint annak törvényi előfeltételei nem álltak fenn. Kifejtette, hogy a titkos információgyűjtést végző szerv késedelmesen tett eleget a feljelentési kötelezettségének, sérült a haladéktalansághoz fűzött törvényi előírás, ezért annak bizonyítékként történő felhasználása törvénysértő. Indítványozta e bizonyíték kizárását a bizonyítékok köréből. Álláspontja szerint ezután már nincsenek olyan bizonyítékok, amelyek alkalmasak lennének a vádlottak bűnösségének megállapítására, a közvetett bizonyítékok nem alkotnak a továbbiakban zárt logikai láncolatot, ezért nincs lehetőség a vádlottak bűnösségének megállapítására sem. Hivatkozott továbbá arra, hogy a benyújtott vád törvényessége is kétséges. Ezt azzal indokolta, hogy az eljárás során az ügyészség a büntetőeljárást megszüntette, majd a határozattal szemben a Nemzetvédelmi Szolgálat terjesztett elő panaszt, amely alapján a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezte. Álláspontja szerint a felettes ügyész ezen eljárása törvénysértő, figyelemmel arra, hogy a panasz elkészen érkezett az ügyészséghez, ebből adódóan a vádirat benyújtása sem tekinthető törvényesnek. Kifejtette, hogy a hivatali visszaélés bűncselekményének törvényi tényállási elemei sem állapíthatók meg teljes egészében. Álláspontja szerint a bűnügyi adatokkal kapcsolatos információk közlése önmagában nem alkalmas hivatali visszaélés megállapítására, legfeljebb fegyelmi vétség megállapítására nyújthat alapot. Nincs adat arra ugyanis, hogy a jogsértő információk kiadása az ügyben szereplő személyekre nézve bármilyen kihatással lettek volna, azok hátrány, vagy előny okozására alkalmatlanok. Felhívta a figyelmet, hogy a vádlottak az eljárás során sem tagadták a vádban szereplő beszélgetés megtörténtét, azonban ez az ismerősök közötti szakmai témájú beszélgetésnek tekinthető. Kétséget kizáróan megállapítható, hogy II.r. vádlott nem használta fel a kapott információkat. Egyetértett ezért a nyomozást megszüntető ügyészi állásponttal, hogy a rendelkezésre álló adatok nem támasztják alá a célzatos cselekmény megtörténtét. Mindezek alapján védence felmentésére és egyidejűleg az ügyészi fellebbezés elutasítására tett indítványt.

II.r. vádlott szintén csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem alkalmas a felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettének megállapítására, mivel a jogtalan előnyszerzési, vagy hátrány okozására irányuló célzat hiányzik. Kifejtette, hogy barátai, és ügyeivel kapcsolatban érdeklődött, a kapott adatközlés nem jelentett előnyt számára és nem is ilyen céllal tett fel kérdéseket. Véleménye szerint magatartása nem volt alkalmas a felbujtói minőség megállapítására, mivel nem kérte I.rendű vádlottat arra, hogy a nyomozó hatóság adatbázisából nyerjen ki információkat, I.r. vádlott saját elhatározása alapján tekintett bele ezekbe az adatbázisokba. Véleménye szerint bűnösségének megállapítása csak feltételezéseken alapult. Kifogásolta a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználását, mivel az RSZVSZ nem tett eleget haladéktalanul feljelentési kötelezettségének. Mindezek alapján bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta. Álláspontja szerint az ügyészség felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására irányuló indítványa eltúlzott, annak elfogadása esetén ügyvédi foglalkozását is elveszítené. Indítványozta ezért az ügyészi fellebbezés elutasítását, mivel az méltánytalanul súlyos hátrányt jelentene számára.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.799/2011/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, alkalmazta a kiemelt jelentőségű ügyekre vonatkozó különös szabályokat. Kifejtette, hogy az elsőfokú büntető tanács nem tévedett akkor sem, amikor a tárgyalás megismétlését az iratok tartalmának ismertetésével is lehetők találta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, amelyből okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, és helyesen minősítette cselekményeiket is. Álláspontja szerint azonban a büntetési célok mindkét vádlott tekintetében csak felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával érhetők el. Ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott védője az általa írásban előterjesztett fellebbezésének indokolását változatlan tartalommal fenntartotta és indítványozta az ügyész fellebbezésének elutasítását. Kifejtette, hogy védence bűnösségének megállapítása esetén sem indokolt a kiszabott büntetés súlyosítása. Megismételte a felmentésre irányuló indítványát, utalt az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértésekre és arra, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény tényállási elemei célzat hiányában nem teljesek.

II.r. vádlott védője védence felmentése érdekében előterjesztett fellebbezését továbbra is fenntartotta. Álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy több olyan tárgyalás is volt, amikor egy védő járt el a vádlottak védelmében, és mivel a vádlottak között érdekellentét mutatkozik, ez súlyos eljárási szabálysértésnek tekinthető. Elsődlegesen ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Másodlagosan a II.r. vádlott felmentését indítványozta egyetértve II.r. vádlott beadványában írtakkal. Nem értett egyet azzal, hogy II.r. vádlottat előny érte volna az átadott információkkal, vitatta az elsőfokú ítéletben kifejtett érvelést. Mivel a

hivatali visszaélés törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, véleménye szerint II.r. vádlott bűnössége sem állapítható meg. Vitatta az ügyész büntetés súlyosítására irányuló indítványát. Álláspontja szerint a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása nem áll arányban a vád tárgyává tett cselekmény tárgyi súlyával.

A vádlottak utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban csatlakoztak védőik álláspontjához.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljes körűen felülbírált. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e felülbírálat során a Btk. 2. §-ára figyelemmel a vád tárgyává tett cselekmények elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény alkalmazásának van helye, mivel az elbíráláskor hatályos büntető jogszabályok nem teszik lehetővé a vádlottak cselekményének kedvezőbb elbírálását.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottakkal szemben benyújtott vádirat a törvényes vád feltételeinek megfelelt. Az ügyészi eljárást megszüntető határozathoz anyagi jogerő hatás nem fűződik, ezért nem értett egyet a védő azon hivatkozásával, hogy a felettes ügyész tévesen döntött az eljárás folytatásáról, mivel az eljárást megszüntető határozat elleni panasz elkésett. Mindezt nem érinti a vád törvényességét, a benyújtott vád a Be. 2.§-ában írt feltételeknek megfelelt.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta. A másodfokú bíróság egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtettekkel, mely szerint az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor 2013. február 13-án a törvényben meghatározott határidő túllépése miatt előlről kezdett tárgyalást úgy ismételte meg, hogy a korábbi tárgyalás anyagát ismertette. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség helyesen hivatkozott a 97/2012. számú BK véleményre, amelynek jogértelmezése szerint időtúllépés esetén a bíróságnak lehetősége van a tárgyalás iratok ismertetésével történő megismétlésére. Ez a szabály pedig vonatkozik a kiemelt ügyekre is. Az elsőfokú bíróság kiemelt ügyekre vonatkozó szabályokat betartotta, teljesítette kioktatási kötelezettségét. Helyesen járt el, amikor észlelve, hogy a nyomozás során kihallgatott tanúk kioktatása nem volt törvényes, vallomásuk ismertetését követően őket a tárgyalására megidézte, majd kihallgatta.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői állásponttal sem, hogy a vádlottak között érdekellentét állna fenn, ezért azonos védő, helyettesítés miatt, nem láthatta volna el védelmüket. Mindkét vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, a tényeket illetően azonban lényegében egyezően adták elő vallomásukat, érdekellentét közöttük ezért nem állapítható meg. A másodfokú bíróság nem értett egyet. Erre az eljárási szabálysértésre hivatkozó és ez okból az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítvánnyal

A másodfokú bíróság nem értett egyet a vádlottak és védőik azon érvelésével, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést vétett, amikor bizonyítékok között értékelte a titkos információgyűjtés anyagát. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásának törvényi előfeltételei fennálltak. Az iratok között rendelkezésre állt a Fővárosi Bíróság Elnökének igazolása a titkos információgyűjtés engedélyezéséről, amely tartalmazta, hogy milyen időtartamban, milyen bűncselekmény miatt és kivel szemben rendelték el azt. Az iratok között található a nyomozási bíró engedélye a titkos információgyűjtés bizonyítékként történő felhasználásáról. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a haladéktalanság elve sem sérült figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság 74/2009. BK. számú véleményére. Megállapítható, hogy nem tekinthető elkésztetnek az RSZVSZ feljelentése. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldal utolsó és 8. oldal első bekezdésében írtakkal. A releváns adatok megszerzésére 2010. március 01-jén és 2010. március 17-én került sor, az RSZVSZ feljelentését 2010. május 21-én teljesítette. A hivatkozott büntető kollégiumi vélemény szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy a titkos információgyűjtés tényleges végrehajtója és a titkos információgyűjtést végző szerv egymástól elkülönül, a titkos információgyűjtést végző szerv a birtokába került adatok elemzésével kerülhet abba a helyzetbe, hogy állást foglaljon a feljelentés megtételének szükségességéről. Mindez pedig függ az adott ügy természetétől, és terjedelmétől, a nyílt eszközzel beszerzett, vagy beszerezhető adatok mennyiségétől. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem sérült tehát a haladéktalansághoz fűződő érdek, ezért a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok felhasználhatók.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, ismertette a titkos információgyűjtés során beszerzett adatokat, tanúkat hallgatott ki, és ellenőrizte a vádlottak védekezését, akik bűnösségüket nem ismerték el. Mindezek után mérlegelési jogkörében állapította meg ítéletének tényállását, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői érveléssel sem, hogy csak titkos információgyűjtés útján beszerzett bizonyítékok támasztják alá a vádlottak bűnösségét. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott az egyéb közvetett bizonyítékokra, különösen azokra, amelyekből megállapítható, hogy I.r. vádlott mikor, milyen információkat szerzett meg a nyomozóhatóság adatbázisából. Mindezt összevetve a hangfelvétel adataival, megállapítható, hogy a II.r. vádlott konkrét kérdéseket tett fel az I.r. vádlottnak, aki e kérdések után a nyomozóhatóság adatbázisából nyerte ki azokat az információkat, amelyekre a II.r. vádlott kíváncsi volt, majd ezeket közölte a II.r. vádlottal.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett, tényből további tényből nem vont le helytelen következtetést. Mindezek

alapján a vádlottak és védőik által az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítvány nem foghatott helyt.

A vádlottak felmentésére irányuló fellebbezéseket a másodfokú bíróság ugyancsak nem találta alaposnak.

Az eltérő tényállás megállapítását célzó fellebbezések a Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében megfogalmazott felülmérlegelés tilalmára figyelemmel eredményre nem vezethettek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helyesen került megállapításra az ítéleti tényállást, olyan új bizonyítékra, vagy tényre, amely alapján bizonyítási eljárás lefolytatásának lenne helye, az érdekeltek a másodfokú eljárásban nem hivatkoztak.

A megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és helyesen minősítette cselekményüket.

A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet a vádlottak és védőik azon álláspontjával, hogy a Btk. 225. §-ában írt hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállási elemei maradéktalanul nem valósultak meg, illetve a II.r. vádlott nem tanúsított felbújtói magatartást.

I.r. vádlott a cselekmény elkövetésének időpontjában a Vám- és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagja volt, aki az 1978. évi IV. törvény 137. § 1/l. pontja alapján hivatalos személynek minősült. Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel azt a törvényi rendelkezést ítéletének 10. oldalán, amit I.r. vádlott magatartásával megszegett. Nem adhatott volna ki nyomozásra vonatkozó információkat illetéktelen személynek, és a II.r. vádlott ilyen személynek tekinthető. A II.r. vádlott olyan információk birtokába jutott, amelynek megismerésére nem volt jogosult.

Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a II.r. vádlott jogtalan előny szerzési célzattal járt el és I.r. vádlott tudata mindezt átfogta. A jogtalan előny abban nyilvánult meg, hogy a II.r. vádlott olyan információk birtokába jutott, amelyeket hivatalos úton nem szerezhette volna meg, illetve ahhoz csak később, a büntetőeljárás meghatározott szakaszában juthatott volna hozzá. Nyilvánvalóan nem volt jogosult hozzájutni azokhoz az adatokhoz, amelyekben védőként nem járt el. Maga is hivatkozott arra, hogy ezen ügyek után barátai miatt érdeklődött. Abban az ügyben pedig, amelyben védőként járt el csak az iratismertetéskor juthatott abba a helyzetbe, hogy valamennyi a nyomozóhatóság által az eljárás anyagává tett információt megismerje. Mindezek alapján megállapítható, hogy az előny szerzési célzat fennállt a II.r. vádlott oldalán és I.r. vádlott e célból adott ki információkat részére.

Az előzőek alapján megállapítható tehát, hogy a hivatali visszaélés törvényi tényállási elemei maradéktalanul megvalósultak, I.r. vádlott hivatali kötelességét megszegve adott ki információkat a II.r. vádlottnak a nyomozóhatóság nyilvántartásából abból a célból, hogy neki jogtalan előnyt biztosítson. Az I.r. vádlott

a II.r. vádlott kérését teljesítette, a II.r. vádlott magatartása váltotta ki cselekvőségét, ezért II.r. vádlott a bűncselekmény felbujtója.

A másodfokú bíróság az ügyész büntetés súlyosítására irányuló indítványát részben találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, és nem tévedett, amikor I.r. vádlottal szemben - akinek időközben megszűnt a szolgálati viszonya - az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés e./ pontjára figyelemmel, pénzbüntetés alkalmazásával is elérhetőnek találta a büntetési célokat. E büntetés napi tétel száma arányos a terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlyával és a napi tétel összege pedig vagyoni, jövedelmi viszonyaival.

A másodfokú bíróság azonban nem értett egyet II.r. vádlottal szemben kiszabott jogkövetkezménnyel. A II.r. vádlott a cselekmény felbujtója, ügyvédként valósította meg a terhére rótt bűncselekményt, ezért cselekményével nem áll arányban és indokolatlanul enyhe a megrovás alkalmazása. Ugyanakkor az időmúlásra és a cselekmény tárgyi súlyára figyelemmel a másodfokú bíróság sem tartotta szükségesnek vele szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint II.r. vádlottal tekintetében is a pénzbüntetés áll arányban a terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyával, ezért az elsőfokú ítéletet tekintetében megváltoztatta, és a vele szemben alkalmazott megrovást 100 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint pénzbüntetésre súlyosította. E büntetés áll arányban cselekményének tárgyi súlyával és személyi, jövedelmi viszonyaival.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla helyes indokainál fogva - mindkét vádlott tekintetében - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban II.r. vádlott kirendelt védőjének működésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte II.r. vádlottat.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. október 11. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr. Halász Irén s.k.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 5.B.349/2011/27. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással I. és II.r vádlottak tekintetében jogerős és végrehajtható.

, 2013. október 11. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke